RÅDGIVNINGSBYRÅN

FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR

SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Ensamkommande barn i asylprocessen

Stockholm

2017-05-05

Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar

- Gratis juridisk rådgivning
- Uppdrag som offentligt biträde
- Driver processer nationellt och internationellt
- Utbildningar
- Deltar i flyktingdebatten och är med och skapar opinion för en rättssäker asylprocess
- Ideell förening och funnits sedan 1991

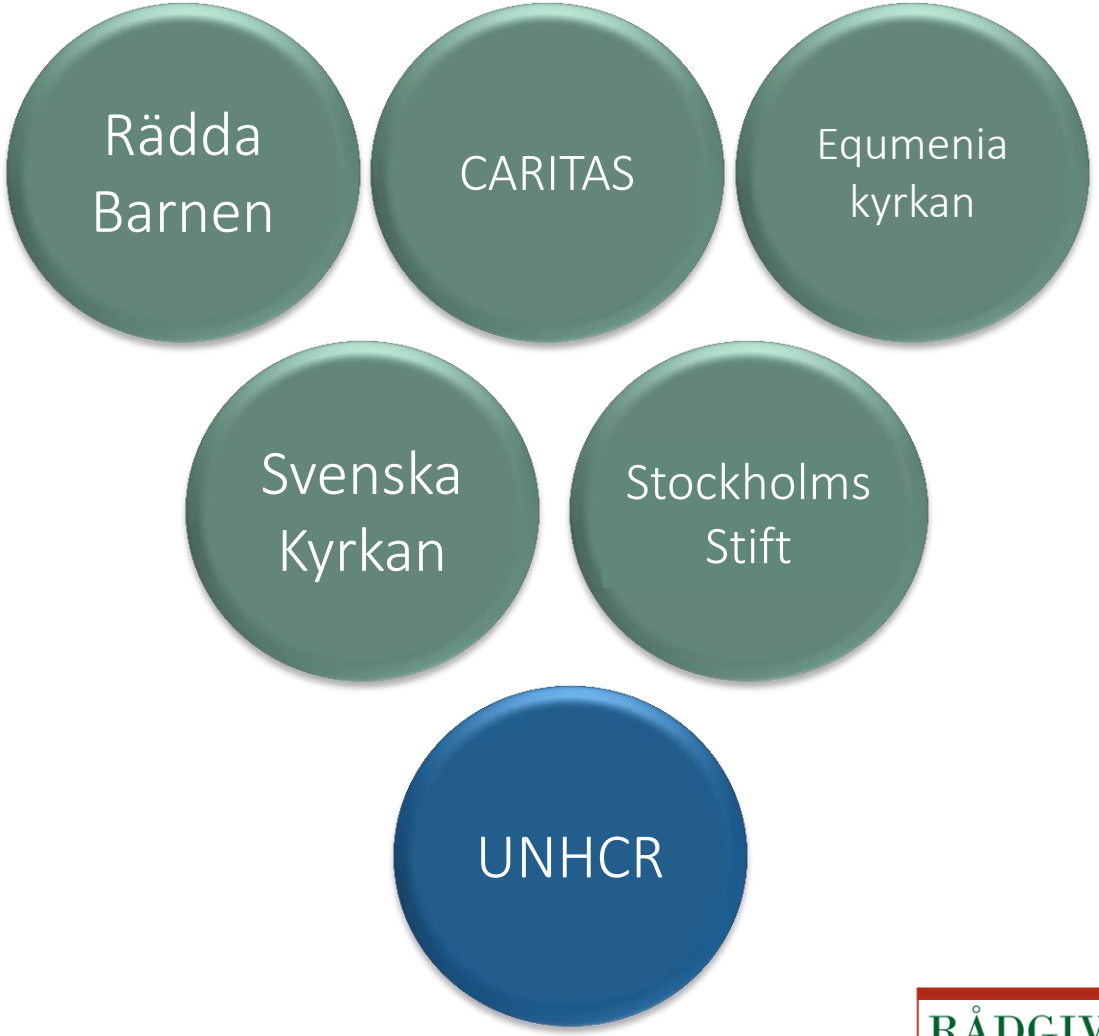

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

BARNENS ASYLRÄTTSCENTRUM

Telefonrådgivning:

torsdagar kl.09.00-11.00, telefon 0200-75 17 03

Mottagning:

torsdagar kl.12.00-15.00 (endast förbokning)

Mail:

barn@sweref.org

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Ca: 25,8% barn

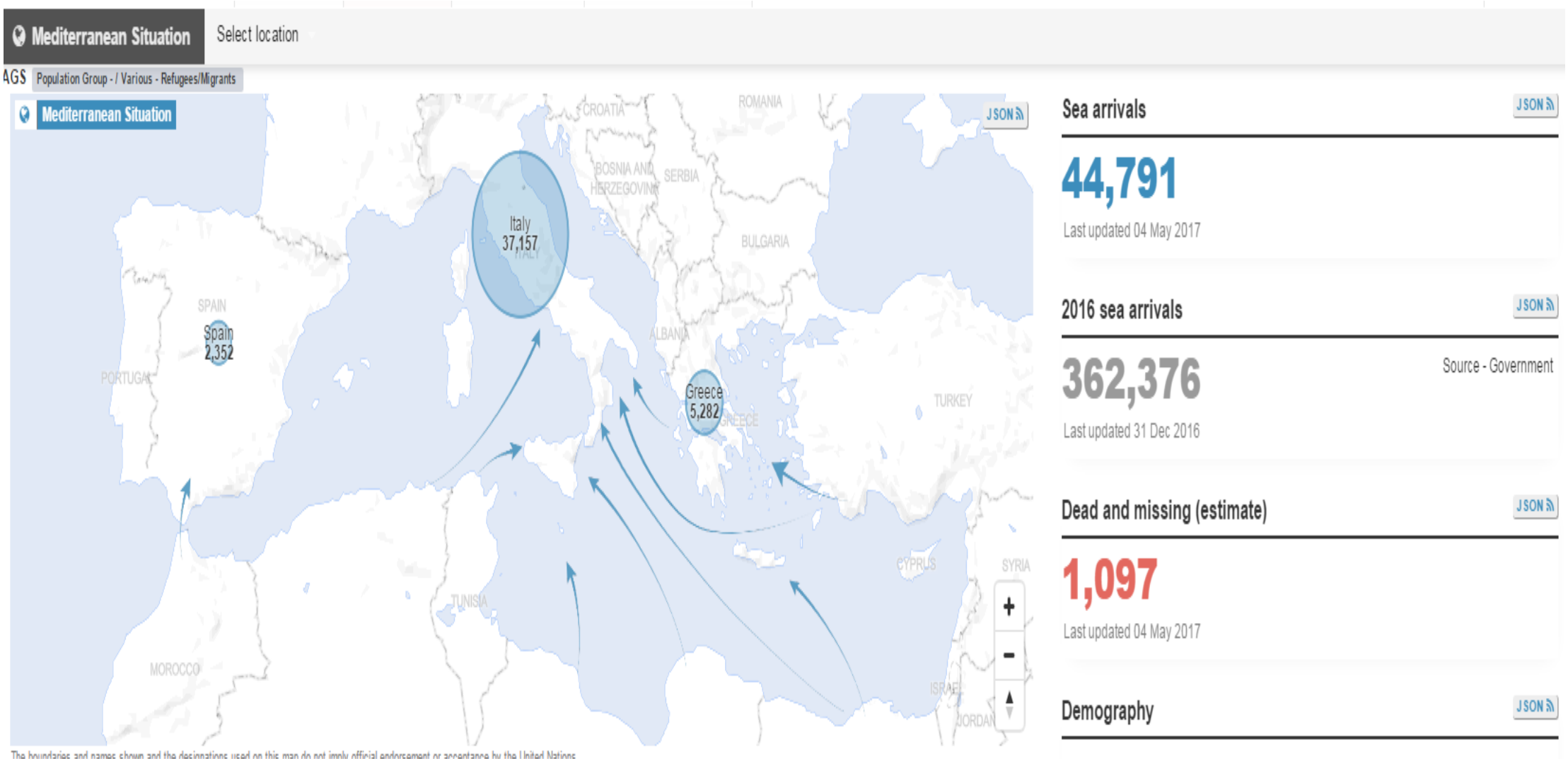
Mediterranean Situation
Select location
AGS
Population Group - / Various - Refugees/Migrants
Mediterranean Situation
JSON
CROATIA
ROMANIA
BOSNIA AND HERZEGOVINA
SERBIA
BULGARIA
Italy
37,157
ITALY
SPAIN
Spain
2,352
PORTUGAL
ALBANIA
Greece
5,282
GREECE
TURKEY
CYPRUS
SYRIA
TUNISIA
MOROCCO
ISRAEL
JORDAN
Sea arrivals
JSON
44,791
Last updated 04 May 2017
2016 sea arrivals
JSON
362,376
Source - Government
Last updated 31 Dec 2016
Dead and missing (estimate)
JSON
1,097
Last updated 04 May 2017
Demography
JSON

Increasing numbers of refugees and migrants take their chances aboard unseaworthy boats and dinghies in a desperate bid to reach Europe. The vast majority of those attempting this dangerous crossing are in need of international protection, fleeing war, violence and persecution in their country of origin. Every year these movements continue to exact a devastating toll on human life.

1,008,616 arrivals by sea in 2015

3,771 dead/missing in 2015

84% of arrivals come from the world's top 10 refugee-producing countries

Top-10 nationalities of Mediterranean sea arrivals

Top-10 nationalities represent 90% of the sea arrivals

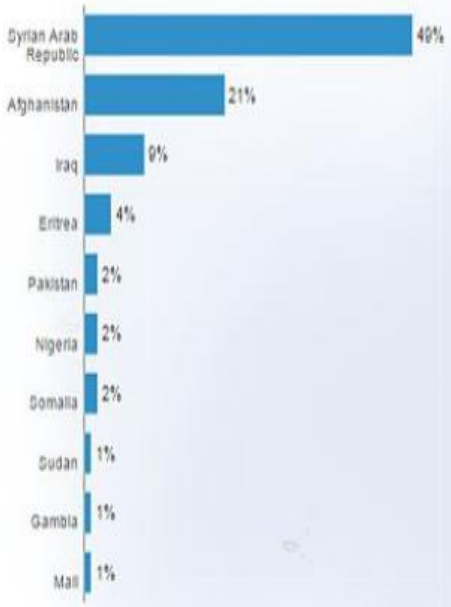

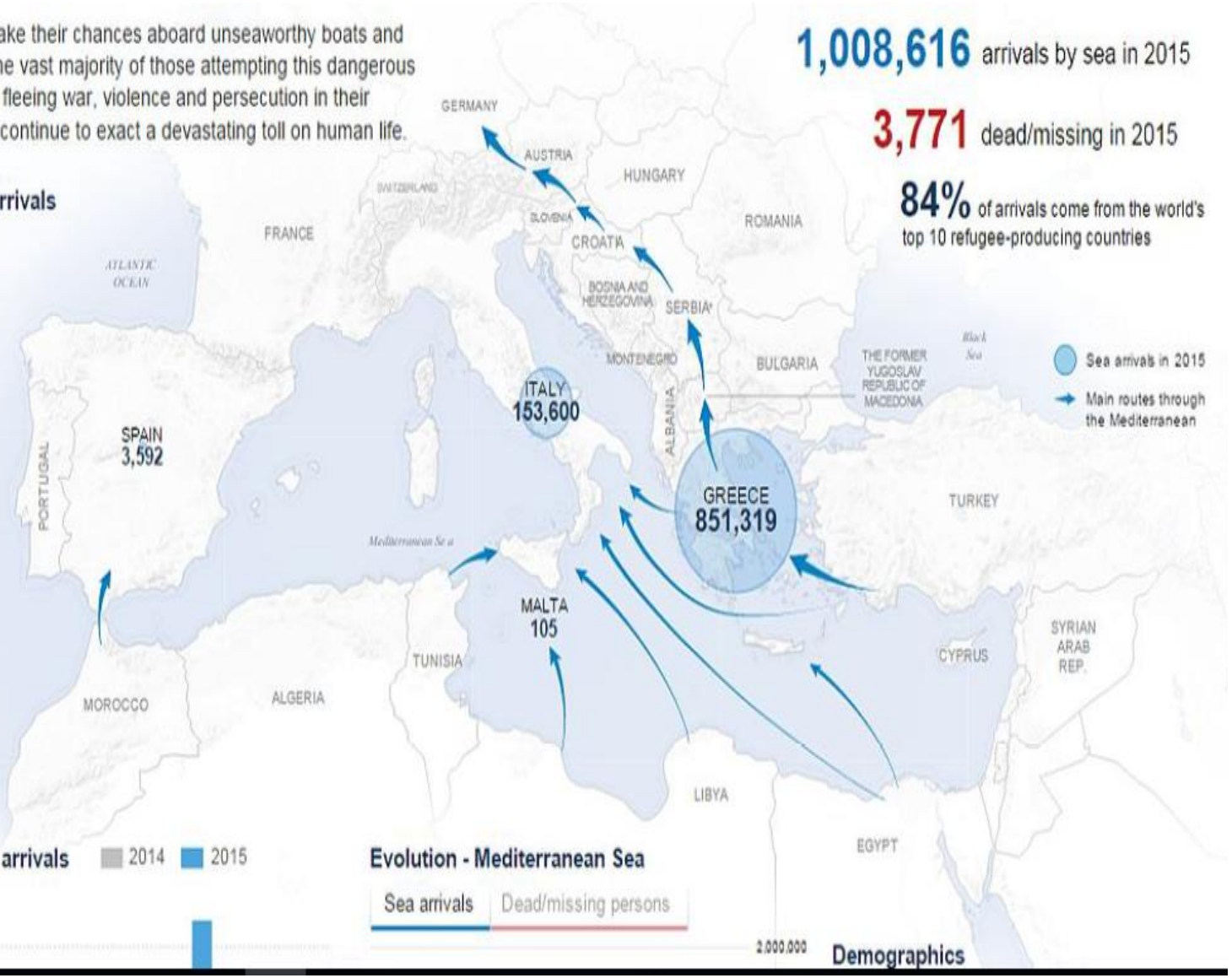

Comparison of monthly Mediterranean sea arrivals

2014 2015

200.000

Evolution - Mediterranean Sea

Sea arrivals | Dead/missing persons

2.000.000

Demographics

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Statistik 2015

Prognos: cirka 80 000 asylsökande, varav 12 000 ensamkommande barn

Verklighet: totalt 162 877 asylsökande

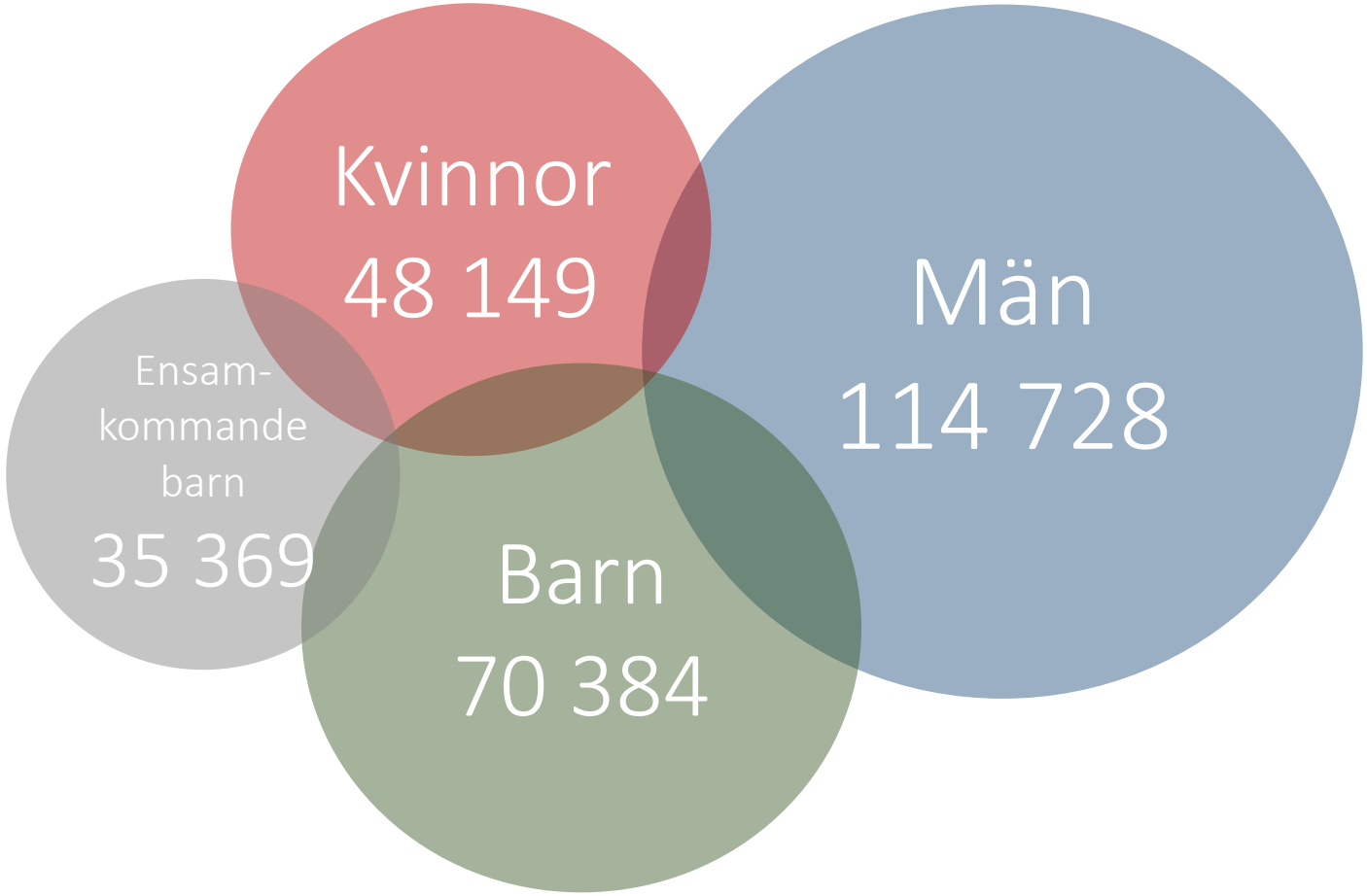

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

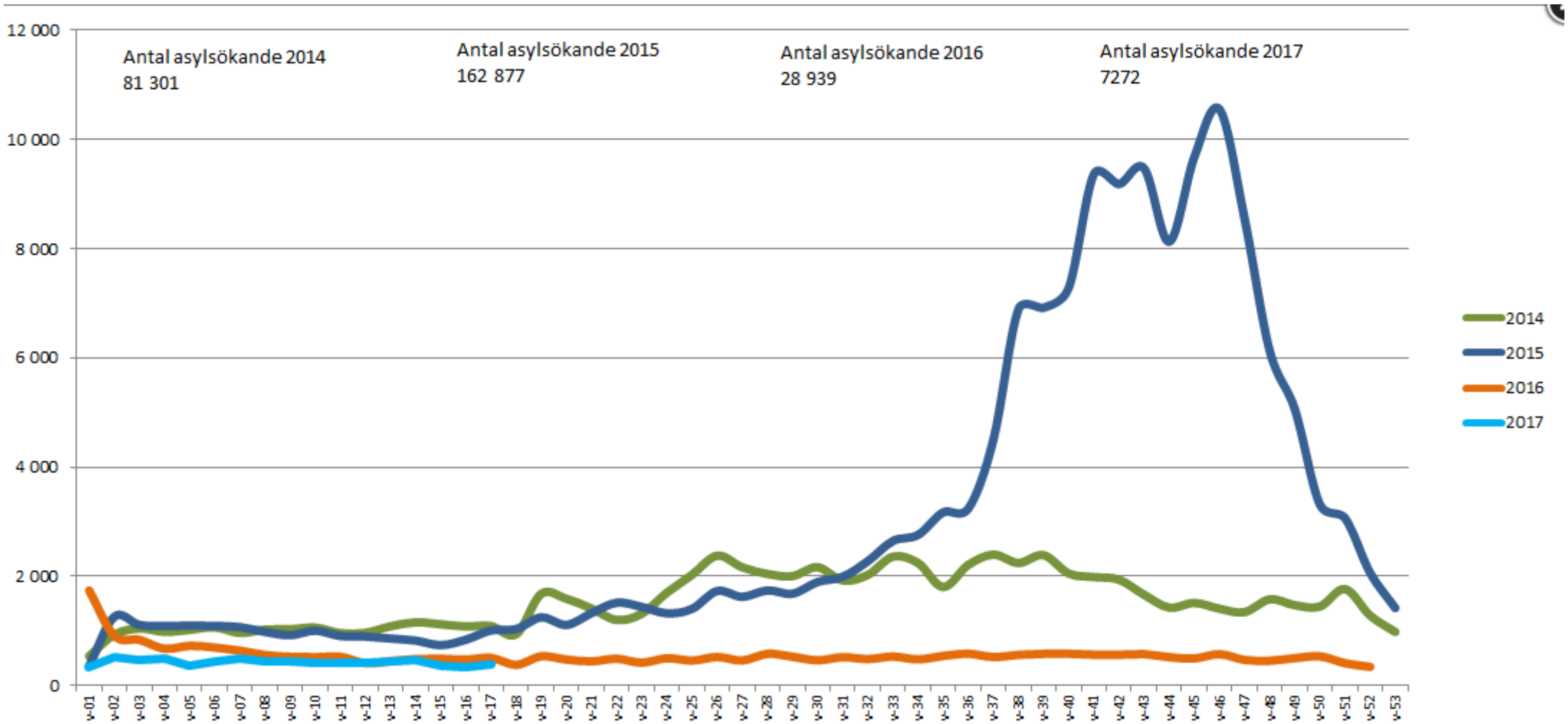

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

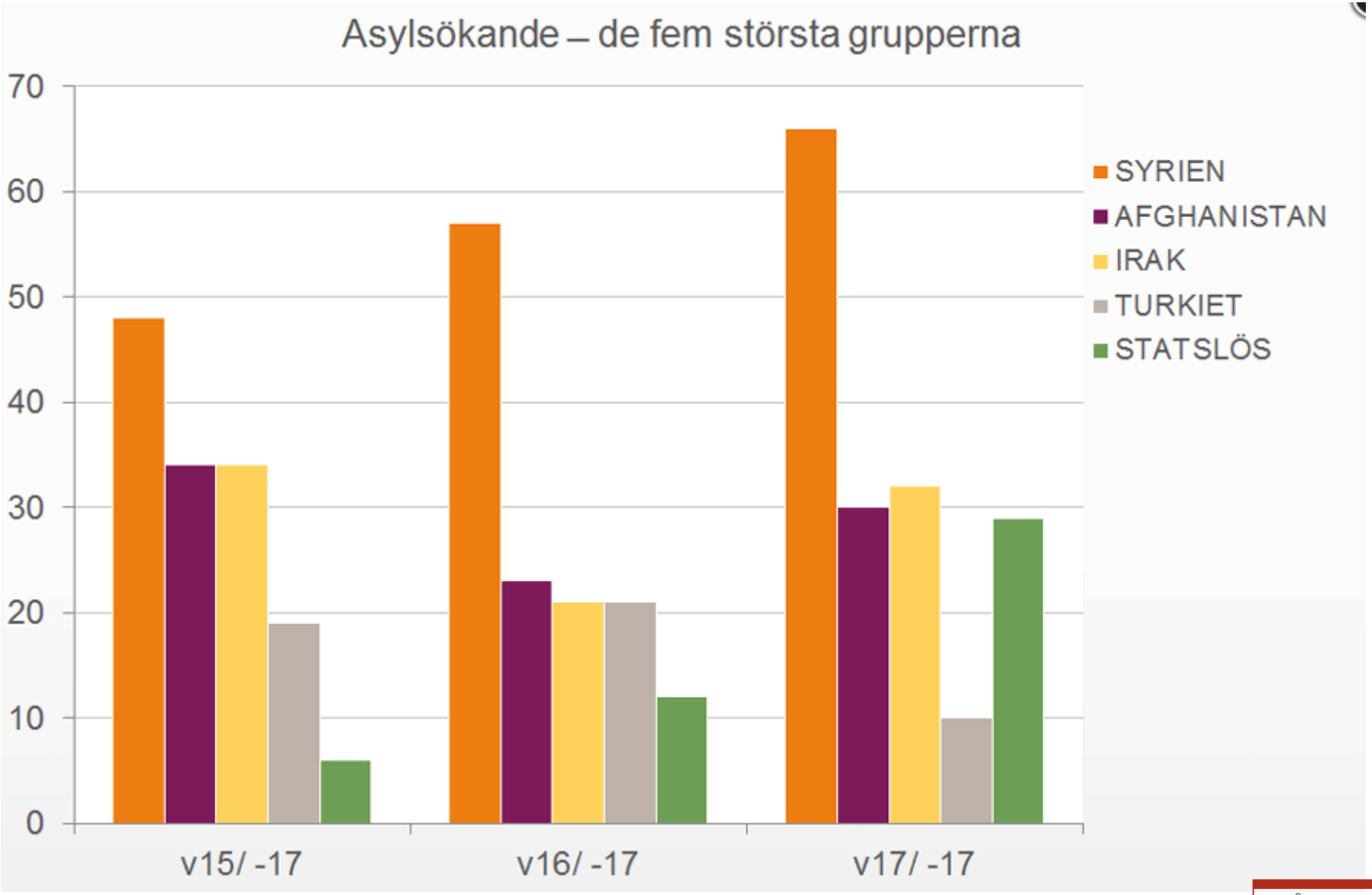

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Ensamkommande barn som sökt asyl i Sverige

- 2015 = 35.369
- 2016 = 2.199
- 2016 Jan-Mars = 900
- 2017 Jan-Mars = 324 2017-05-01 = 397

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Utlänningslagen SFS 2005:716

- Den 31 mars 2006 fick vi den nu gällande utlänningslagen.
- Skälet till ny lag var införandet av en ny instans- och processordning.
- Den nya instans-och processordningen var motiverade av en önskan om snabbare handläggning och ett öppnare förfarande.
- I fråga om asylärenden var önskemålet att markera att skyddsskäl var det som i första hand skulle motivera ett uppehållstillstånd.

Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

- En tillfällig lagstiftning gällande från 2016-07-20 till 2019-07-19
- Huvudregeln ändras från permanenta- till tidsbegränsade uppehållstillstånd.
- Övrigt skyddsbehövande, 4 kap 2a§ UtlL, beviljas ej uppehållstillstånd under den tillfälliga lagens giltighetstid
- Synnerligen/särskilt ömmande omständigheter, 5:6 UtlL, kan ge uppehållstillstånd endast under förutsättning att en utvisning skulle strida mot Sveriges konventionsåtaganden
- Möjligheten till familjeåterförening inskränks till att, under den tillfälliga lagens giltighetstid – i princip – endast omfatta maka, make och barn.
- Av dem som har TUT kan endast den som bedömts som flykting vara referensperson.
- Ett utökat försörjningskrav införs. Ej om referenspersonen är ett barn.

2017-05-03 röstade riksdagen ja till förslaget om uppehållstillstånd för dem som går i gymnasiet.

- Ungdom som, med grund i den tillfälliga lagen, beviljats tillfälligt uppehållstillstånd, kan beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd pga pågående gymnasiestudier.
- I speciella fall kan den ungdom som fått ett utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet också få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med anledning av pågående gymnasiestudier.
- Gäller från och med 2017-06-01.

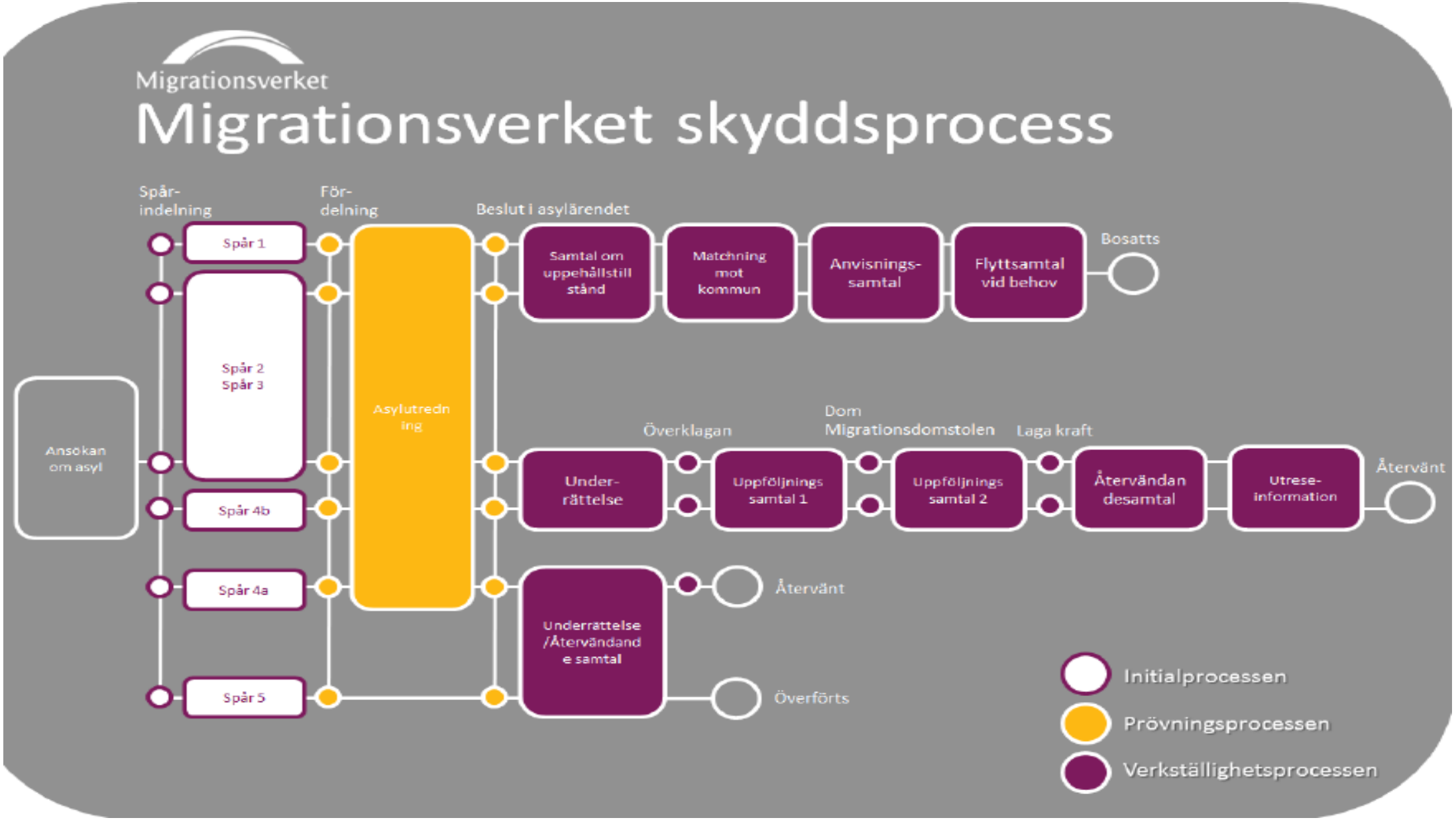

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Spåren är desamma för vuxenprocess som för processen för barn utan vårdnadshavare.

Spår 1
- ✓ Presumtion för bifall
- ✓ Identitet sannolik

Spår 2
- ✓ Presumtion för bifall men ej sannolik identitet
- ✓ Ej presumtion för bifall men identitet sannolik

Spår 3
- ✓ Ej presumtion för bifall
- ✓ Ej sannolik identitet, eller
- ✓ Uppfyller specifika kriterier

Spår 4a
- ✓ Potentiellt ogrundad asylansökan
- ✓ Ärenden avseende EU-medborgare
- ✓ Ärenden där skyddsstatus har beviljats i land som inte är EU-medlem eller som inte tillämpar Dublinförordningen.

Spår 5
- ✓ Ärenden som handläggs enligt Dublinförordningen
- ✓ Ärenden där skydds-status beviljats i en stat som tillämpar Dublinförordningen

Spår 4b
- ✓ Ärenden från länder med hög avslagsfrekvens
- ✓ Snabb verkställighet möjlig
- ✓ Inga omfattande handläggningsåtgärder behövs

Initialprocessen för ensamkommande barn

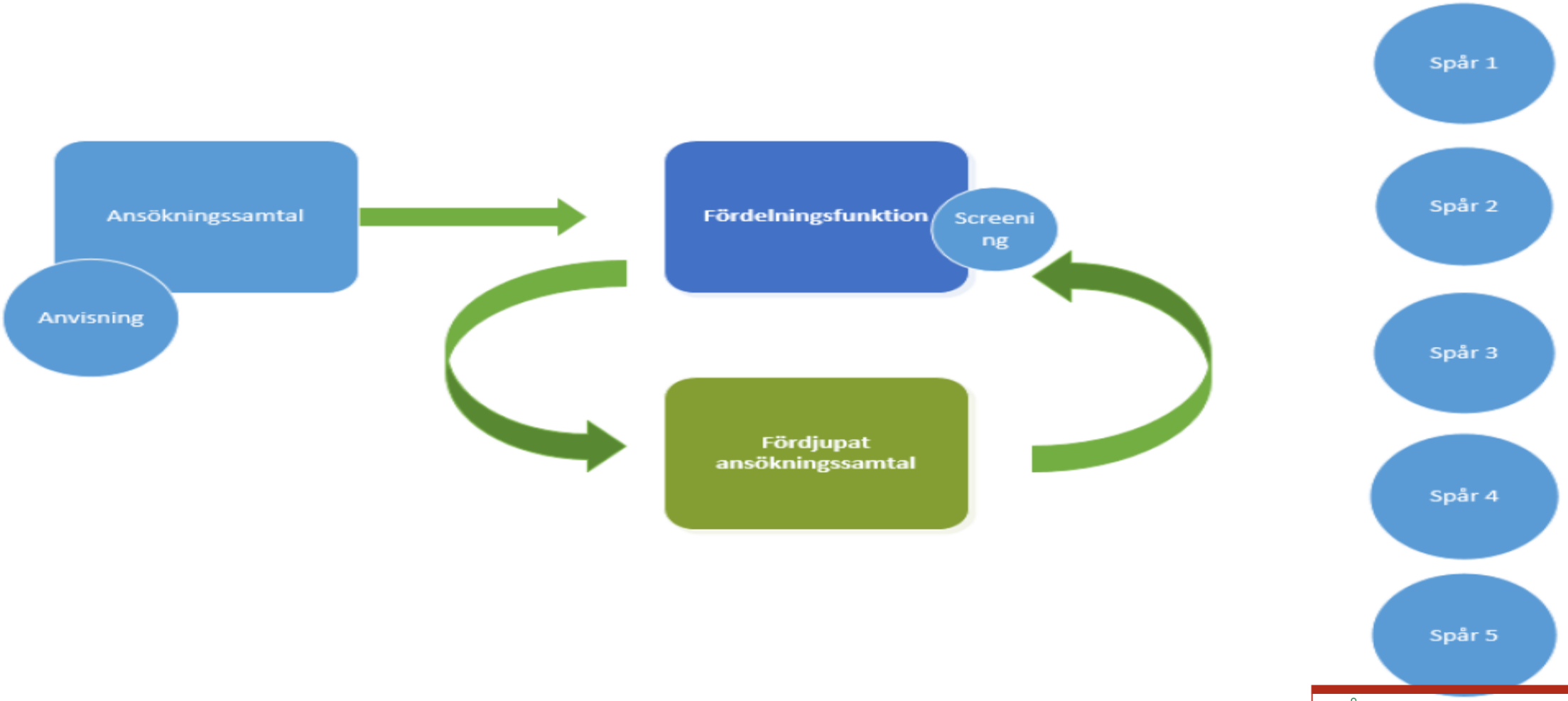

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Ensamkommande barns rättigheter under asylprocessen

God man
Offentligt biträde

Särskilt boende

Skola, sjukvård

Processordningen

DUBLIN-FÖRORDNINGEN

Bestämmer vilket land som ska pröva asylansökan

MIGRATIONSVERKET

Utreder asylskäl

- **BESLUT** Bifall + UT
- **BESLUT** Avslag + Utvisning

MIGRATIONSDOMSTOLEN

Omprövar MiV:s beslut

- **DOM** Bifall
- **DOM** Avslag

MIGRATIONS-ÖVERDOMSTOL

Prejudikat

- **DOM** Bifall /Avslag
- **BESLUT** Ej PT

LAGA KRAFT

Preskription efter 4 år

VERKSTÄLLIG-HETSHINDER

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Asylutredning med barn

- Utredare ska ha barnkompetens
- Barnets bästa ska genomsyra handläggning
- Inte samma krav på detaljrikhet
- Avsaknad id – språkanalys, medicinsk utredning
- Barnkonsekvens-analys
- Ensamkommande, beakta ordnat mottagande 12:3 a §

12 kap. 3a§ UtlL

- Ett beslut om avvisning eller utvisning av ett ensamkommande barn får inte verkställas om inte den verkställande myndigheten har försäkrat sig om att barnet kommer att tas emot av en familjemedlem, en utsedd förmyndare eller en mottagningsenhet väl lämpad för att ta hand om barn. *Lag (2012:129)*.

Medicinska åldersbedömningar

- Stor medial uppmärksamhet; Vuxna i barnboenden vs. barn i vuxenboenden
- Barnet ska göra sin ålder sannolik
- Om uppenbart att barnet är 18 år skriver Migrationsverket upp åldern till 18 år trots barnets egna uppgifter och ärendet handläggs i den ordning som gäller för vuxna
- Bevisproblematik → Avsaknad av godtagbara ID-handlingar
- Tidigare användning av radiologiska undersökningar, hand- och tandröntgen
- Barnläkarföreningens och advokatsamfundets inställningar 2015
- Socialstyrelsens utredning → MR-knä istället för hand- och tandröntgen, pilotstudie
- Regeringens uppdrag till Rättsmedicinalverket → Medicinska åldersbedömningar ska ske i ett tidigt skede och komma igång omedelbart
- Rättsmedicinalverket → MR-knä + tandröntgen
- Beslut om ålder inte är överklagbart, ”handläggningsbeslut”

Åldersbedömning tidigare i asylprocessen

- 2017-05-01 Ändring i utlänningslagen
- Om det finns skäl att ifrågasätta om någon är under 18 år skall ett tillfälligt beslut fattas i frågan. Inför beslutet skall den berörde informeras om möjligheten att genomgå en medicinsk åldersbedömning.
- Det tillfälliga beslutet skall vara överklagbart men gälla omedelbart.
- Slutligt beslut om ålder tas vid beslutet i frågan om det sökta uppehållstillståndet.
- Tillfälligt beslut behöver inte fattas om bedömningen är att den berörde uppenbart är 18 eller äldre.

Prövningsordning

- Flykting 4:1 UtlL
- Alternativ skyddsbehövande 4:2 UtlL
- Övrigt skyddsbehövande 4:2a UtlL (gäller ej)
- Anknytning 5:3 och 5:3a UtlL (5:3a gäller ej om referenspersonen har TUT)
- Synnerligen (för barn – särskilt) ömmande omständigheter 5:6 UtlL (ändrad lydelse= UT om utvisning strider mot konventionsåtagande)

Flykting

Välgrundad fruktan för förföljelse - allvarligt hot mot livet, friheten och kroppslig integritet

- Etnicitet
- Nationalitet
- Religiös uppfattning
- Politisk uppfattning
- Kön
  Sexuell läggning
  Samhälls-grupp

Vem förföljer?
Staten eller andra aktörer

Myndighetsskydd
Internflykt

Framåtsyftande bedömning

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Alternativt skyddsbehövande 4kap.2§UtlL

Grundad anledning att anta att man

Straffas med döden eller utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning

Allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt

MIG 2017:6 - Alternativt skyddsbehövande pga grundad anledning att anta omänsklig behandling

- Generell bedömning
- Barn i Afghanistan löper risk att utsättas för barnarbete, tvångsäktenskap, prostitution, sexuellt utnyttjande samt tvångsrekrytering
- Rättsvårdande myndigheter i Afghanistan kan ej ge skydd

- Afghansk medborgare under 18 år som bott huvuddelen av sitt liv utanför Afghanistan
- Saknar kunskap om förhållandena i Afghanistan
- Saknar nätverk i Afghanistan

- Vilka omständigheter måste utredas?

- Identitet = födelsedatum, namn, nationalitet
- För ungdom också ålder = under 18 år
- Hemvist = mot vilken plats skall skyddsbedömningen göras
- Vad har hänt
- Vad kan med sannolikhet kunna tänkas komma att hända?

Lagändringar 2016

Begränsnings - lagen 2016-07-20

EU:s miniminivå

Inga övrigt skyddsbe-hövande

Ömmande omständighet er + stridande mot konvention

Svårare familje-åter-förening

Ändringar i LMA 2016-06-01 Gäller ej barn

Ingen bostad eller bistånd efter gällande utvisningsbeslut

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Begränsningslagen ändrar huvudregeln från permanenta till tidsbegränsade uppehållstillstånd

Barn och barnfamiljer kan vara undantagna

Ansökan gjordes efter den 24 november 2015

Tillfälligt uppehållstillstånd

Undantag: Barn - synnerligen ömmande omständigheter, varaktigt nedsatt hälsotillstånd, absolut krävs ett permanent uppehållstillstånd

Vid förlängning av TUT:
PUT om arbete
OBS ungdomar upp till 25 år

Ansökan gjordes innan den 24 november 2015 om barn/barnfamilj

Permanent uppehållstillstånd

Flykting 3 år
Alternativt skyddsbehövande
13 månader

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov = Asyl

Flykting

Alternativt skyddsbehövande

Övrigt skyddsbehövande
Tillämpas EJ

Särskilt ömmande omständigheter

Hälsotillstånd	Anpassning till Sverige	Situationen i hemlandet
”Medicinskt tillstånd som kräver avancerad vård”	Avsevärd vistelsetid, legal/illegal	Nätverk? Utsatt grupp?
Finns tillgång till vård i hemlandet?	Anknytning och anpassning till Sverige Rätten till ett privatliv	Språkkunskaper, tillgång till skolgång m.m.

+ Utvisning strider mot konventionsåtagande

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Strider mot konventionsåtagande?

Begränsningslagen 11 § - UT för ömmande omständigheter endast om en utvisning dessutom strider mot svenskt konventionsåtagande

- Omänsklig behandling – artikel 3 EKMR
  - En utlänning som lider av sjukdom, i kombination med avsaknad av vård i hemlandet.

- Rätten till familj- eller privatliv – artikel 8 EKMR
  - Anknytning till Sverige för barn till exempel

- Strider mot ett svenskt konventionsåtagande att verkställa ett beslut om avvisning- eller utvisning för ensamkommande barn då ordnat mottagande i hemlandet saknas (Återvändandedirektivet + barnkonventionen etc.)

Proportionalitetsbedömning – avvägning mellan enskildes intresse/ reglerad invandring

2017-03-28
Migrationsverket SR 8/2017
Rättsligt ställningstagande angående tillämpningen av artikel 3 i Europakonventionen då sjukdom åberopas.

- Det finns inget stöd för att barns ärenden ska bedömas enligt en lägre tröskel än för vuxna. Det finns dock med den tillfälliga lagen möjlighet att bevilja permanent uppehållstillstånd, i stället för tidsbegränsat, utifrån ett varaktigt nedsatt hälsotillstånd för barnet.

Prövning av verkställighetshinder

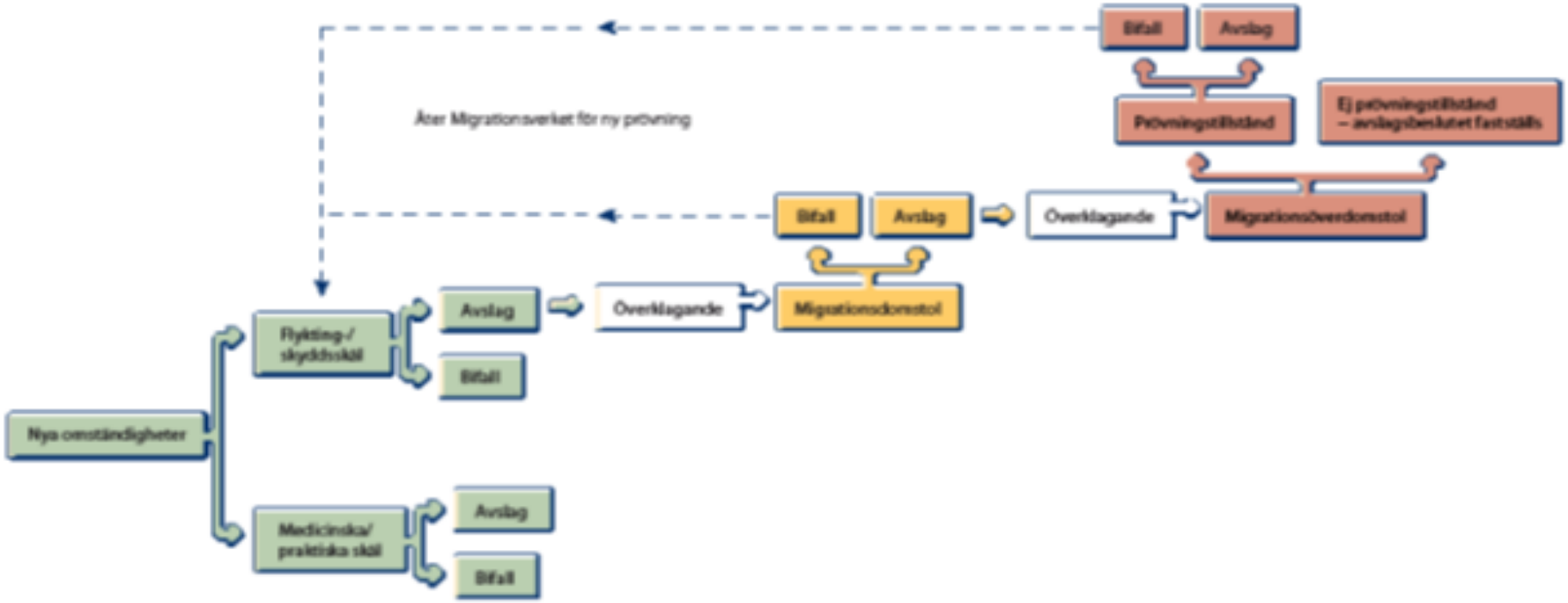

RÅDGIVNINGSBYRÅN
FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR
SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder 12:18

Praktiska verkställighetshinder

- Mottagarlandet vill inte ta emot den asylsökande
  Det saknas ett ordnat mottagande för ett barn

Medicinska verkställighetshinder

- Så svårt sjuk att det inte går att genomföra verkställigheten
- Avgörande är ej svårighetsgrad utan hindrar sjukdomstillståndet verkställigheten?
- Läkarintyg; objektivitet och saklighet, specialist

Annan särskild anledning

- Barnets rätt till ett privatliv – art 8 ECHR
- Barn som är omhändertagna enligt LVU

12 kap. 19§ utlänningslagen

- Nytt samt giltig ursäkt för att saken inte tidigare påtalats
- Kan antas innebära ett bestående hinder enligt 12 kap. 1-3 §§ UtlL
- Innebär ny prövning av det nya skälet = åter till Migrationsverket-på nytt förordnas offentligt biträde- ny muntlig utredning- MIV:s beslut kan överklagas

12 kap. 18-19§ UtlL

Tillståndstidens längd

12 kap. 18§ UtlL = 13 månader

12 kap. 19§ UtlL = 3 år eller 13 månader

Ett juridiskt perspektiv av läkarintyg

- Högt eller lågt bevisvärde?

- Socialstyrelsens föreskrifter SOSFS 2005:29, 10 kap 6 §
  - Formalia
  - Skilja på egna uttalanden och uppgifter som härrör från intygspersonen
  - Noggranna uppgifter om undersökningar, upplysningar, journalhandlingar och andra handlingar som ligger till grund för bedömningen

- Objektivitet och saklighet

- Blankett från Migrationsverket

RÅDGIVNINGSBYRÅN

FÖR ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR

SWEDISH REFUGEE ADVICE CENTRE

Telefonrådgivning mån – ons (09.00-11.00) telefonnummer 0200-88 00 66

info@sweref.org

www.sweref.org – Infobank med information om migrationsrätt

Telefonrådgivning för barn – tors (09.00- 11.00) telefonnummer 0200-751 703

barn@sweref.org

namn.efternamn@sweref.org